

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Literatura v době klasicismu a preromantismu

Tematická oblast	Český jazyk - literatura
Datum vytvoření	16. 6. 2013
Ročník	1. nebo 2. ročník čtyřletého, 5. nebo 6. ročník osmiletého gymnázia
Stručný obsah	Doplňování údajů do tabulky, literární ukázky, test
Způsob využití	Opakování na konci nebo začátku školního roku
Autor	Mgr. Jana Kolajová
Kód	VY_32_INOVACE_15_CKOL04

Doba	Významné události	Literatura	
1700	klasicismus, osvícenství	P.Corneille	(1606-1684): Cid
			
			
	vláda Marie Terezie (1740 – 1780)		
			
	zrušení jezuitského řádu (1773)		
			
	vláda Ludvíka XVI., francouzského krále (1774 – 1792)	J. Racine (1639 - 1699): Faidra (.....)	
		Molière (1622-1673): Tartuffe (fr.).....	
	vláda Josefa II. (1780 – 1790)		
	zrušení nevolnictví (.....)		
	toleranční patent (.....)		
			
	francouzská Encyklopedie (1751 – 1772)	Molière: Lakomec (fr.).....	
			
	Velká francouzská revoluce (1789 – 1794)		
			
	Česká expedice V. M. Kramera		
		J. de Lafontaine (1621 - 1695): Bajky (fr.)	

ÚKOLY

Doplňte údaje na vynechaných místech (časový údaj, žánr, jazyk, stručný obsah díla, jeho hlavní myšlenku)!

Vysvětlete pojmy: klasicismus, osvícenství, bajka, commedia dell'arte, Sturm und Drang, preromantismus!

TEST

1. Určete autora, název a žánr!

Kdo jede tak pozdě větrem a tmou?
To otec a jeho synáček jsou;
v svém náručí otec tak pevně ho má,
tak teple, vroucně ho objímá.
„Můj hochu, proč tvář jsi do dlaní dal?“
„Což nevidíš, tatínku, vždyť je tu král!
Má korunu, vlečku, král duchů to je!“
„Jen pruh je to mlhy, ty dítě mé.“

2. Určete autora, název díla a žánr!

Jen pak jsi hoden svobody a žití,
když rveš se o ně den co den.
.....
To hemžení bych zřít chtěl rád,
na volné hroudě s volným lidem stát.
Okamžik směl bych osloviti:
Jsi tolik krásný, prodli jen!

3. Určete autora, název díla a žánr!

Moor: Lidé – lidé! Falešné, licoměrné, ještěřčí plémě! Vaše oči jsou voda!
Vaše srdce led. Polibky na rtech a na prsou dýky!

4. Určete autora, název díla a žánr. Charakterizujte Harpagona!

Harpagon: Chyťte zloděje! Chyťte zloděje! Chyťte vraha! Stráž! Je po mně! Zabili mě! Podřezali mě! Ukradli mi moje peníze! ...

(Popadne se za ruku) Fuj, to jsem já. Jsem z toho celý tumpachový: už nevím, kdo jsem, ani co dělám. Ach, peníze, penízky, vy moji zlatí drahouškové! Vzali mi vás! Jste pryč, a pryč je má opora, má útěcha, má radost!

.....

Všichni v tom máte prsty. Proto vzhůru! Pro komisaře, pro dráby, soudce, mučidla, šibenice a katovy holomky! Všechny dám oběsit, a jestli se neshledám se svými penězi, oběsím se potom sám.

5. Určete autora, název díla a žánr!

Chimena: Ach, já ho zbožňuji! Díím: milovat je málo.

Má láska odmítá mou pomstychtivost, věz!

Mám svého milence v mém nepříteli dnes.

V mém srdci, přes to vše, co zlobou plní mi je,
se ještě Rodrigo s mým otcem stále bije.

6. Molière je autorem díla:

- A. Sluha dvou pánů
- B. Měšťák šlechticem
- C. Candide

7. Goethe nenapsal:

- A. Ifigenie na Tauridě
- B. Viléma Meistera léta učednická
- C. Valdštejn

8. Synonymní název pro preromantismus je:

- A. sentimentalismus
- B. lyrismus
- C. individualismus

9. Ódu na radost zhudebnil:

- A. W. A. Mozart
- B. L. van Beethoven
- C. R. Wagner

10. Goethe v Čechách pobýval v:

- A. Mariánských Lázních
- B. Luhačovicích
- C. Jeseníku

11. Doplňte název díla:

- A. Zdravý
- B. Jakub
- C. Úklady a

ŘEŠENÍ

Doba	Významné události	Literatura
1700	klasicismus, osvícenství vláda Marie Terezie (1740 – 1780) zrušení jezuitského řádu (1773) vláda Ludvíka XVI., francouzského krále (1774 – 1792) vláda Josefa II. (1780 – 1790) zrušení nevolnictví (1781) toleranční patent (1781) francouzská Encyklopedie (1751 – 1772) Velká francouzská revoluce (1789 – 1794) Česká expedice V. M. Kramera	P.Corneille (1606-1684): Cid (fr.) tragédie..... J. Racine (1639 - 1699): Faidra (fr., tragédie) Molière (1622-1673): Tartuffe (fr.)komedie..... Molière: Lakomec (fr.)komedie..... J. de Lafontaine (1621 - 1695): Bajky (fr.)

1700	Kateřina II., ruská carevna (1762 – 1796) commedia dell'arte	D. Defoe (1660 - 1731): Robinson Crusoe (ang.) román..... J. Swift (1667 - 1745): Gulliverovy cesty (ang.) román..... H. Fielding (1707 - 1754) : Tom Jones (ang., román) Voltaire (1694 - 1778): Candide (fr., román) C. Goldoni (1707 - 1793): Poprask na laguně (it., komedie) D. Diderot (1713 - 1784): Jeptiška (fr., román) A. F. Prévost (1697 - 1763): Manon Lescaut (fr., román)
------	--	--

1700	preromantismus Sturm und Drang otevření Stavovského divadla (1786) zavedení studia české řeči a literatury na univerzitě v Praze (1793) Napoleonův nástup k moci (1799)	J. J. Rousseau (1712 - 1778): Emil čili O výchově (fr., román) J. G. Herder (1744 - 1803) J. W. Goethe (1749 – 1832): Utrpení mladého Werthera (něm., román) J. W. Goethe: Faust (něm., veršovaná tragédie) F. Schiller (1759 – 1805): Óda na radost (něm., báseň) F. Schiller: Loupežníci (něm., tragédie) I. A. Krylov (1768 – 1844): Bajky (rus.) J. Dobrovský (1753 – 1829)
------	---	---

Poznámka k řešení pracovních listů: stručný obsah díla, jeho hlavní myšlenka, vysvětlení pojmů – individuální řešení.

ŘEŠENÍ TESTU

- 1. J. W. Goethe: Král duchů, balada**
- 2. J. W. Goethe: Faust, tragédie**
- 3. F. Schiller: Loupežníci, tragédie**
- 4. Molière: Lakomec, komedie**
- 5. P. Corneille: Cid, tragédie**
- 6. B**
- 7. C**
- 8. A**
- 9. B**
- 10. A**
- 11. A. nemocný**
 - B fatalista**
 - C láska**

Literatura

Sochrová, Marie: Literatura v kostce, Fragment, Havlíčkův Brod 2002,
ISBN 80-7200-332-1

Sochrová, Marie: Čítanka I k Literatuře v kostce, Fragment, Havlíčkův Brod 1999,
ISBN 80-7200-310-0

Černíková, Jitka: Literatura 1, část 2 Dějiny literatury, Trizonia, Praha 1991,
ISBN 80-900953-9-9